

MARKUS 6-8, WAARHEDEN OMTRENT GODS WOORD (2)

HJM Sales

Geliefde broeders en zusters, we vervolgen onze studie van de hoofdstukken 6-8 uit het Markus-evangelie, waarin we waarheden mogen ontdekken, die betrekking hebben op onze hartgesteldheid om Gods Woord te kunnen verstaan.

Gods Woord dient met innerlijke ontferming te worden uitgedeeld

Mark. 6:33-44 – *“En de scharen zagen hen heenvaren, en velen werden Hem kennende, en liepen gezamenlijk te voet van alle steden derwaarts, en kwamen hun voor, en gingen samen tot Hem. En Jezus, uitgaande, zag een grote schare, en werd innerlijk met ontferming bewogen over hen; want zij waren als schapen, die geen herder hebben; en Hij begon hun vele dingen te leren. En als het nu laat op den dag geworden was, kwamen Zijn discipelen tot Hem, en zeiden: Deze plaats is woest, en het is nu laat op den dag; Laat ze van U, opdat zij heengaan in de omliggende dorpen en vlekken, en broden voor zichzelf mogen kopen; want zij hebben niet, wat zij eten zullen. Maar Hij, antwoordende, zeide tot hen: Geeft gij hun te eten. En zij zeiden tot Hem: Zullen wij heengaan, en kopen voor tweehonderd penningen brood, en hun te eten geven? En Hij zeide tot hen: Hoeveel broden hebt gij? Gaat heen en beziet het. En toen zij het vernomen hadden, zeiden zij: Vijf, en twee vissen. En Hij gebod hun, dat zij hen allen zouden doen nederzitten bij waardschappen, op het groene gras. En zij zaten neder in gedeelten bij honderd te zamen, en bij vijftig te zamen. En als Hij de vijf broden en de twee vissen genomen had, zag Hij op naar den hemel, zegende en brak de broden, en gaf ze Zijn discipelen, opdat zij ze hun zouden voorleggen, en de twee vissen deelde Hij voor allen. En zij aten allen, en zijn verzadigd geworden. En zij namen op twaalf volle korven brokken, en van de vissen. En die daar de broden gegeten hadden, waren omtrent vijfduizend mannen.”*

Terwijl Jezus en de discipelen in een schip op weg gingen naar een eenzame plek om uit te rusten (vers 32), legde de menigte mensen zich daar echter niet bij neer. Zij kwamen van alle kanten en alle streken voor Jezus. Zij hadden van Jezus gehoord en sommigen hadden Hem zelfs met kracht en vol liefde horen prediken. Zij hadden gehoord, dat Hij zieken genas en bezetenen bevrijden van demonen. Zij hadden ook gehoord en sommigen meegemaakt, dat zelfs Jezus' discipelen zieken genazen en demonen uitwierpen. Zij hadden geproefd van een geestelijke opwekking, die nooit eerder had plaats gevonden.

Daarom volgden zij Jezus en de discipelen. Zij gunden hen geen rust. Terwijl het schip wegvoer, liepen zij langs de oever naar de plek, waarheen Jezus en de discipelen zich begaven en wachtten hen daar op. Het Meer van Galiléea is immers niet zó breed, dat het schip vanaf de omringende heuvels niet met het blote oog zou kunnen worden gevolgd.

Toen Jezus het schip verliet, zag Hij dan ook een geweldige schare mensen met harten vol verwachting en verlangen. Onmiddellijk werd Zijn hart met ontferming bewogen. Want Hij zag hen als schapen zonder herder. De farizeeërs en schriftgeleerden die hun geestelijke leiders waren, waren immers geen echte herders gebleken. Zij hadden niet voorzien in geestelijk water en voedsel. Zij waren niet tot steun in problematische tijden geweest. Zij hadden de aan hen toevertrouwde zielen niet geleid naar de rust in God.

Hiermee geconfronteerd moest Jezus wel reageren. Hij zag geestelijk hongerende mensen, die geestelijk zouden sterven zonder Hem. Hij zag uiterst kostbare zielen gebonden aan hun zonden, ziekten en problemen! Daarom moest Zijn broodnodige rust en ook de rust van Zijn discipelen maar even wachten! En vanuit de liefde en het medelijden in Zijn hart begon Hij de schare mensen te onderwijzen. En de tijd speelde geen enkele rol meer voor Hem, want het werd uiteindelijk erg laat! Zó laat, dat de discipelen op Hem aandrongen om de mensen weg te sturen, zodat ze in de dorpen in de omgeving brood zouden kunnen kopen en onderdak vinden. Want er was immers geen voedsel voor al die duizenden mensen!

Maar wat zei Jezus? Hij zei: *“Geeft gij hun te eten!”* Jezus wist heus wel, dat er geen (aards) voedsel voor al die mensen was, dus in eerste instantie had Zijn antwoord een geestelijke betekenis. Jezus bedoelde, dat de discipelen de mensen niet zo maar mochten wegsturen. Hun honger was immers té groot. Hij bedoelde te zeggen, dat als mensen met geestelijke honger bij ons komen, zij gevoed moeten worden. Dan kunnen we hen niet meer wegsturen. Dan moeten we hen voeden met het brood dat we zelf ter beschikking hebben. Ook al is dat slechts een beetje. Vergelijkt u Luk. 11:5-8. Vanuit de liefde en ontferming in onze harten, moeten we hen datgene aanbieden van het levende Brood en het levende Water (Woord en Heilige Geest), waarover we zelf beschikken. En als we dan in geloof op Jezus blikken, zal Hij voorzien in de vermenigvuldiging van dat kleine beetje voedsel en water in de harten van die hongerige mensen.

En toen deed Jezus hen dit verstaan met een geweldig wonder. Er waren slechts vijf broden (het Woord) en twee visjes (Heilige Geest) beschikbaar, maar Hij zegende het voedsel en begon het te breken, waarna de discipelen het begonnen uit te delen. En iedereen (vijf-duizend mannen én ook nog duizenden vrouwen en kinderen) werd verzadigd. En er bleven zelfs nog twaalf volle korven met brokken over.

Is Jezus niet geweldig? Broeders en zusters, als wij het wellicht slechts beetje geestelijke voedsel dat wij zelf ter beschikking hebben met innerlijke ontferming en met geloof uitdelen aan hongerige mensen, zal Jezus beslist de vermenigvuldiging geven. Tot verzadiging toe!

We behoren te letten op Jezus, Die het Wonder der broden is

Mark. 6:45-56 – “En terstond dwong Hij Zijn discipelen in het schip te gaan, en voor henen te varen aan de andere zijde tegen over Bethsáida, terwijl Hij de schare van Zich zou laten. En als Hij aan dezelve hun afscheid gegeven had, ging Hij op den berg om te bidden. En als het nu avond was geworden, zo was het schip in het midden van de zee, en Hij was alleen op het land. En Hij zag, dat zij zich zeer pijnigden, om het schip voort te krijgen; want de wind was hun tegen; en omtrent de vierde wake des nachts, kwam Hij tot hen, wandelende op de zee, en wilde hen voorbijgaan. En zij, ziende Hem wandelen op de zee, meenden, dat het een spooksel was, en schreeuwden zeer; Want zij zagen Hem allen, en werden ontroerd; en terstond sprak Hij met hen, en zeide tot hen: Zijt welgemoed, Ik ben het; vreest niet. En Hij klom tot hen in het schip, en de wind stilde; en zij ontzetten zich bovenmate zeer in zichzelf, en waren verwonderd. Want zij hadden niet gelet op het wonder der broden; want hun hart was verhard. En als zij overgevaren waren, kwamen zij in het land Gennésareth, en havenden aldaar. En als zij uit het schip gegaan waren, terstond werden zij Hem kennende. En het gehele omliggende land doorlopende, begonnen zij op beddekens degenen, die kwalijk gesteld waren, om te dragen, ter plaatse, waar zij hoorden, dat Hij was. En zo waar Hij kwam, in vlekken, of steden, of dorpen, daar leidden zij de kranken op de markten, en baden Hem, dat zij maar den zoom Zijns kleeds aanraken mochten; en zovelen, als er Hem aanraakten, werden gezond.”

Jezus' discipelen waren dus getuigen geweest van een geweldig, naar menselijke maatstaven onbegrijpelijk en ongelofelijk wonder. Want misschien wel tienduizend mensen waren gevoed met vijf broodjes en twee visjes en er was ook nog veel voedsel overgebleven. Maar omdat Jezus de meest fantastische en grootste Leraar aller tijden was, moest Hij ook testen of ze Zijn lessen wel goed hadden begrepen en met hun hart verstaan. Want u weet, een goede leraar onderwijst niet alleen in de theorie, maar voedt ook op voor de praktijk.

Er staat geschreven, dat Jezus terstond, dus onmiddellijk, Zijn discipelen dwóng om in het schip te gaan en naar de andere kant over te varen. Hij Zélf zou dan de schare mensen achter zich laten en een berg opklimmen om te gaan bidden.

Dat Jezus Zijn discipelen dwong om in het schip te gaan en naar de overzijde te varen, kan ik niet anders verstaan, dan dat Hij wist dat zij een storm zouden moeten verduren. Hij wist dat er een zware beproeving van hun geloof op komst was. En zo gebeurde het ook! Het was reeds avond en nacht geworden, waarna een felle wind opstak, zó fel dat zij nog nauwelijks vooruit kwamen. Zo vergaat het ons ook in de beproevingen van ons leven. Alles om ons heen schijnt aardedonker te zijn en er is geen vooruitgang meer in ons leven. Maar vanaf de berg hield Jezus Zijn discipelen nauwgezet in de gaten. En toen Hij zag, dat de strijd hen te zwaar werd, daalde Hij af en liep over het water naar hen toe. Zelfs in de allerdiepste duisternis ziet Jezus onze nood en komt om te helpen. Maar de discipelen herkenden Hem niet. Zij meenden dat Hij een spook was en ze werden heel erg bang. Maar Jezus stelde hen gerust en klom aan boord, waarna zij Hem herkenden.

Waarom herkenden zij Hem eerst niet? Vers 52 zegt: *“Want zij hadden niet gelet op het wonder der broden; want hun hart was verhard.”* Gods Woord brengt ons terug naar de voorgaande gebeurtenis, toen Jezus op wonderbaarlijke wijze het brood en de vis had vermenigvuldigd en duizenden mensen had gevoed. De discipelen hadden de essentie van dat wonder gemist. Zij hadden niet gezien, dat Jezus Zélf het ware Brood uit de hemel is, dat de wereld voedt. Joh. 6:32-35 – *“Jezus dan zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Mozes heeft u niet gegeven het brood uit den hemel; maar Mijn Vader geeft u dat ware Brood uit den hemel. Want het Brood Gods is Hij, Die uit den hemel nederdaalt, en Die der wereld het leven geeft. Zij zeiden dan tot Hem: Heere, geef ons altijd dit Brood. En Jezus zeide tot hen: Ik ben het Brood des levens; die tot Mij komt, zal geenszins hongeren, en die in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten.”*

Doordat de discipelen Jezus niet herkenden als Gods Zoon en als het levende Brood, dat de mensen geestelijk voedt, opdat zij zullen leven, herkenden zij Hem niet in de storm. En de diepe oorzaak hiervan was dat hun harten waren verhard. En hoe hadden hun harten zich zo kunnen verharden, dat zij Hem niet herkenden? Ik denk in eerste instantie door een gebrek aan relatie en intimiteit met Jezus.

Door uiterlijke godsdienst wordt Gods Woord krachteloos gemaakt

Mark. 7:1-13 – *“En tot Hem vergaderden de farizeeën, en sommigen der schriftgeleerden, die van Jeruzalem gekomen waren; En ziende, dat sommigen van Zijn discipelen met onreine, dat is, met ongewassen handen brood aten, berispten zij hen. Want de farizeeën en al de Joden eten niet, tenzij dat zij eerst de handen dikmaals wassen, houdende de inzettingen der ouden. En van de markt komende, eten zij niet, tenzij dat zij eerst gewassen zijn. En vele andere dingen zijn er, die zij aangenomen hebben te houden, als namelijk de wassingen der drinkbekers, en kannen, en koperen vaten, en bedden. Daarna vraagden Hem de farizeeën en de schriftgeleerden: Waarom wandelen Uw discipelen niet naar de inzetting der ouden, maar eten het brood met ongewassen handen? Maar Hij antwoordde en zeide tot hen: Wel heeft Jesaja, van u, geveinsden, geprofeteerd, gelijk geschreven is: Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij. Doch tevergeefs eren zij Mij, lerende leringen, die geboden zijn der mensen; Want, nalatende het gebod Gods, houdt gij de inzettingen der mensen, als namelijk wassingen der kannen en drinkbekers; en andere dergelijke dingen doet gij vele. En Hij zeide tot hen: Gij doet zeker Gods gebod wel te niet, opdat gij uw inzettingen zoudt onderhouden. Want Mozes heeft gezegd: Eer uw vader en uw moeder; en: wie vader of moeder vloekt, die zal den dood sterven. Maar gijlieden zegt: Zo een mens tot vader of moeder zegt: Het is korban (dat is te zeggen, een gave), zo wat u van mij zou kunnen ten nutte komen, die voldoet. En gij laat hem niet meer toe, iets aan zijn vader of zijn moeder te doen; Makende alzo Gods woord krachteloos door uw inzetting, die gij ingezet hebt; en vele dergelijke dingen doet gij.”*

Jezus corrigeerde hier de schriftgeleerden en farizeeërs. Zijn kritiek was dat zij slechts een uiterlijke godsdienst aanhingen. Het schriftdeel leert ons, dat mensen die een uiterlijke godsdienst volgen en daarmee in feite God uit hun hart weren, een aantal gedragingen vertonen:

- Allereerst zijn zij altijd bijzonder opmerkzaam op het gedrag van andere mensen. Zij loeren als het ware op kleine foutjes van anderen. Dit deden ook die farizeeërs en schriftgeleerden. Mark. 7:2 – *“En ziende, dat sommigen van Zijn discipelen met onreine, dat is, met ongewassen handen brood aten,.....”*
- Voorts kunnen zij het niet laten om er wat van te zeggen: *“....., berispten zij hen.”*
- Ja, zij schromen er dan zelfs niet voor om met hun kritiek op anderen bij Jezus te komen. Mark. 7:5 – *“Daarna vraagden Hem de farizeeën en de schriftgeleerden: Waarom wandelen Uw discipelen niet naar de inzetting der ouden, maar eten het brood met ongewassen handen?”*
Wat zij eigenlijk bedoelen, is Hem te beschuldigen, dat Hij hen niet op de juiste wijze heeft opgevoed. Zij zullen hun giftige pijlen dus ook indirect op Jezus richten.

Jezus diende de criticasters en muggenzifters echter van repliek. Mark. 7:6-8a – *“Maar Hij antwoordde en zeide tot hen: Wel heeft Jesaja, van u, geveinsden, geprofeteerd, gelijk geschreven is: Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij. Doch tevergeefs eren zij Mij, lerende leringen, die geboden zijn der mensen; Want, nalatende het gebod Gods, houdt gij de inzettingen der mensen,.....”*

Met Zijn scherpe antwoord openbaarde Jezus hun werkelijke geestelijke toestand. Een geestelijke toestand waarin opnieuw een patroon zichtbaar wordt:

- Mensen die slechts een uiterlijke godsdienst aanhangen, zijn geveinsd. Hetgeen betekent dat zij huichelachtig zijn, iets voorwenden en doen alsof. Zij doen net alsof zij een eerlijk, oprecht, vurig en gereinigd hart hebben, alsmede een intieme relatie met God, terwijl dat in feite niet zo is.
- Zij eren God met hun lippen, zij liefkozen Hem met hun mond, doch volkomen tevergeefs, omdat zij Hem niet met hun hart eren.
- Want hun hart houdt zich véer van God verwijderd. Daar is geen plaats voor Hem.
- Zij laten Gods geboden na! Met andere woorden, ze zijn ongehoorzaam aan Gods Woord.
- Hetgeen zij aan andere mensen leren, is niet het zuivere Woord dat gericht is op het liefhebben van God en de naasten. Neen, zij onderwijzen met name door mensen verzonden leerstellingen en wetjes.

Geveinsde mensen brengen volkomen rotte vruchten voort. In Mark. 7:13a vatte Jezus die als volgt samen: *“Makende also Gods woord krachteloos door uw inzetting,”* Met deze samenvatting benadrukt Jezus, dat in een omgeving (waaronder een gemeente) waar geveinsde mensen het voor het zeggen hebben, Gods Woord niets kan uitrichten. Het Woord wordt door hen immers totaal krachteloos gemaakt.

Vervolgens leerde Jezus aan de menigte volgelingen wáár het in de ware godsdienst wérkelijk om gaat, namelijk het hart te laten reinigen van allerlei viezigheid, boosheid en onreinheid, opdat God in dat hart kan komen wonen. Leest u Mark. 7:14-23. De woorden waarmee Hij Zijn uitleg aanving, wil ik citeren: *“Hooft Mij allen en verstaat.”*

De juiste houding van het hart is een intens verlangen naar Gods Woord

Mark. 7:24-30 – *“En van daar opstaande, ging Hij weg naar de landpalen van Tyrus en Sidon; en in een huis gegaan zijnde, wilde Hij niet, dat het iemand wist, en Hij kon nochtans niet verborgen zijn. Want een vrouw, welker dochtertje een onreinen geest had, van Hem gehoord hebbende, kwam en viel neder aan Zijn voeten. Deze nu was een Griekse vrouw, van geboorte uit Syro-Fenicië; en zij bad Hem, dat Hij den duivel uitwierp uit haar dochter. Maar Jezus zeide tot haar: Laat eerst de kinderen verzadigd worden; want het is niet betamelijk dat men het brood der kinderen neme, en den hondkens voor werpe. Maar zij antwoordde en zeide tot Hem: Ja, Heere, doch ook de hondkens eten onder de tafel van de*

kruimkens der kinderen. En Hij zeide tot haar: Om dezès woords wil ga heen, de duivel is uit uw dochter uitgevaren. En als zij in haar huis kwam, vond zij, dat de duivel uitgevaren was, en de dochter liggende op het bed.”

Wat in dit verhaal onmiddellijk opvalt, is het intense verlangen van een Griekse vrouw naar slechts een paar kruimeltjes van het levende Brood uit de hemel, het Woord van God. Het was een eerlijk en oprecht verlangen, want het ging gepaard met nederigheid en geloof.

Broeders en zusters, als zulk een verlangen ons hart beheerst, dan kan Jezus niet voor ons verborgen blijven. Dan zullen wij Hem áltijd vinden (Mark. 7:24; Matt. 7:7-11). Jezus zocht rust. Hij was wellicht moe of had misschien tijd nodig voor geestelijke voorbereiding. Hij wandelde immers op dat moment als Mens op de aarde. Maar omdat Hij het door God de Vader naar de aarde gezonden levende Brood was en een eenzame, verlangende ziel oprecht naar Hem op zoek was, kón Hij Zich niet meer verborgen houden. De Vader had Hem immers de opdracht gegeven om naar deze zielen uit te zien.

Jezus vertoonde Zich aan de vrouw die Hem zocht en onmiddellijk viel zij met een vast geloof in haar hart aan Zijn voeten neer. Zij had van Jezus gehoord, Die een totaal nieuwe boodschap van verlossing bracht en zieken genas en zij geloofde, zoals waar geloof altijd begint met het horen van het blijde Evangelie (Rom. 10:16-17). Zij kwam tot Jezus met diepe begeerte, namelijk dat Jezus met één enkel goddelijk Woord, een kruimeltje als het ware, haar dochter zou genezen en zou verlossen van een onreine geest. Zó groot was haar geloof, dat zij wist dat een kruimeltje van Gods Woord daartoe absoluut voldoende was. En het maakte haar niet uit, dat zij door Jezus eigenlijk met een hond werd vergeleken. Zij wist dat Hij de waarheid sprak. Zij wist dat zij een zondige heidense was. *“Ja, Heere, doch ook de hondkens eten onder de tafel van de kruimkens der kinderen.”*

Geliefde broeders en zusters, indien wij met zulk een hartsverlangen en bereidheid tot een diepe vernedering van onszelf tot Jezus komen, dan mogen wij altijd, maar dan ook altijd (want Hij kón niet verborgen blijven), voor iedere situatie de openbaring van Gods Woord ontvangen. De Here zegene u en mij deze week. Amen.

(wordt vervolgd)